

Usnesení

Zvláštní senát zřízený dle zákona č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů, rozhodl ve složení: předseda JUDr. Karel Podolka a soudci JUDr. Roman Fiala, JUDr. Michal Mazanec, JUDr. Pavel Pavlík, JUDr. Petr Příhoda a JUDr. Marie Žiškova, o návrhu Městského soudu v Praze na rozhodnutí kompetenčního sporu mezi Městským soudem v Praze a Obvodním soudem pro Prahu 8, za účasti žalobce H. s. r. o., zastoupeného Petrou Coufalovou, advokátkou se sídlem v Praze 2, Slezská 11, PSČ 120 00, a žalovaného Českého telekomunikačního úřadu, Sokolovská 219, 225 02 Praha 25, ve věci žaloby proti rozhodnutí Českého telekomunikačního úřadu ze dne 23. 6. 2005, čj. 8111/2005-610, vedené u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 11 Ca 279/2005, o poplatcích za přidělení čísel,

t a k t o :

Příslušný vydat rozhodnutí ve věci žaloby proti rozhodnutí Českého telekomunikačního úřadu ze dne 23. 6. 2005, čj. 8111/2005-610, o poplatcích za přidělení čísel, je soud ve správním soudnictví.

O d ů v o d n ě n í :

Podáním ze dne 15. 5. 2006 se Městský soud v Praze jako navrhovatel domáhal u zvláštního senátu zřízeného podle zákona č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů, aby tento senát rozhodl spor o pravomoc, vzniklý ve smyslu § 1 odst. 1 písm. b) zákona č. 131/2002 Sb. mezi ním a Obvodním soudem pro Prahu 8 ve věci vedené u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 11 Ca 279/2005.

Z předloženého soudního spisu vyplynuly tyto rozhodné skutečnosti:

Český telekomunikační úřad vydal dne 24. 1. 2000 rozhodnutí o přidělení číselné kapacity s přístupovým kódem X, k poskytování přidavné služby s názvem „Audiotextové služby“, a to s platností do 31. 12. 2000. Dne 5. 12. 2000 vydal Český telekomunikační úřad dodatek, kterým dobu platnosti přidělení číselné kapacity prodloužil do 31. 3. 2001.

Dne 17. 9. 2003 Český telekomunikační úřad vydal výkaz nedoplatků, dle kterého byl žalobce povinen zaplatit České republice - Českému telekomunikačnímu úřadu částku 7 560 000 Kč, která byla tvořena nezaplacenými ročními poplatky spojenými s přidělením této číselné kapacity, a to za období od 1. 7. 2000 do 31. 12. 2000 a od 1. 1. 2001 do 31. 3. 2001. Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce námitky, které Český telekomunikační úřad zamítl rozhodnutím dne 23. 6. 2005.

Žalobce rozhodnutí o námitkách společně s výkazem nedoplatků napadl žalobou u Obvodního soudu pro Prahu 8, který řízení usnesením ze dne 30. 9. 2005, čj. 22 C 234/2005, zastavil a současně žalobce poučil, že může podat správní žalobu u Městského soudu v Praze. V odůvodnění svého rozhodnutí uvedl, že napadenými rozhodnutími rozhodl Český telekomunikační úřad jako orgán veřejné moci o povinnosti plynoucí z veřejného práva, konkrétně z § 75 odst. 1 zákona č. 151/2000 Sb., o telekomunikacích, podle kterého je držitel rozhodnutí o přidělení čísel povinen platit poplatky ve výši stanovené nařízením vlády. Mezi žalobcem a Českým telekomunikačním úřadem tedy nejde o soukromoprávní vztah, ale o vztah veřejnoprávní plynoucí z předpisu správního práva.

Žalobce proto podal žalobu u Městského soudu v Praze, kterou se domáhal zrušení rozhodnutí Českého telekomunikačního úřadu ze dne 23. 6. 2005 a rozhodnutí ze dne 17. 9. 2003 (výkazu nedoplatků).

Městský soud v Praze podal návrh na řešení kompetenčního sporu. Tvrdil, že předmětem správního řízení byl spor mezi uživatelem a poskytovatelem telekomunikační služby o plnění za poskytnuté služby, konkrétně spor o povinnost žalobce platit za přidělení číselné kapacity v rozsahu stanoveném nařízením vlády a o oprávnění Českého telekomunikačního úřadu tuto úhradu požadovat. Ačkoli byl spor plynoucí ze závazkového právního vztahu řešen v rámci správního řízení, rozhodující pro charakter věci je právo hmotné, nikoli procesní. Městský soud v Praze v návrhu také odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 12. 2004, čj. 7 As 41/2004-41, v němž tento soud ohledně žaloby téhož žalobce ve věci obdobné (roční poplatky za rok 2004) dospěl k totožným právním závěrům.

Zvláštní senát o věci uvažil takto:

Českému telekomunikačnímu úřadu zákonodárce tradičně vedle jeho typické pravomoci ve věcech veřejného práva (např. udělování licencí) svěřuje také pravomoc ve věcech práva soukromého; důvodem je zejména snaha vytvořit filtr a ulehčit obecným soudům od potenciálně velkého množství relativně jednoduchých sporů (spory mezi poskytovateli a uživateli telekomunikačních služeb o platby za tyto služby). Důsledkem této praxe, kdy dochází k „*tzv. declassement de matières ve prospěch příslušnosti úřadů správních na úkor přirozené kompetence soudů*“ (cit. z: Pražák J.: Rakouské právo veřejné, díl první, část třetí, Praha 1902, str. 312), je pak rozpolcenost soudní ochrany, kdy tam, kde rozhoduje správní orgán namísto řádného soudu soukromoprávní věc, může se ten, kdo se cítí takovým rozhodnutím poškozen, dovolávat ochrany u soudu v občanském soudním řízení podle části páté občanského soudního řádu (§ 244 a násl.), a naopak tam, kde správní orgán rozhodl o právech a povinnostech v oblasti veřejné správy, může se ten, kdo se cítí takovým rozhodnutím poškozen, dovolávat ochrany u soudu ve správním soudnictví podle části třetí hlavy druhé, dílu prvního, soudního řádu správního (§ 65 a násl.). Je proto třeba vždy náležitě určit charakter rozhodnutí Českého telekomunikačního úřadu, neboť od toho se pak odvíjí způsob soudní ochrany.

V posuzované věci Český telekomunikační úřad rozhodoval o poplatcích za čísla přidělená k poskytování audiotextových služeb, a to za účinnosti zákona č. 151/2000 Sb., o telekomunikacích. Pro posouzení povahy těchto poplatků je proto rozhodné, za co byl poplatek stanoven, tj. charakter samotného rozhodování o přidělení čísel.

Do působnosti Českého telekomunikačního úřadu podle zákona o telekomunikacích náleží v oblasti přidělování čísel výkon správy čísel [§ 95 bod 6 písm. a)], vydávání číslovacích plánů [§ 95 bod 6 písm. b)], rozhodování o přidělení čísel [§ 95 bod 6 písm. c)], a kontrola využívání přidělených čísel [§ 95 bod 6 písm. d)].

Český telekomunikační úřad je v první řadě oprávněn vydávat číslovací plány, v nichž stanoví pravidla pro tvorbu a využívání čísel pro telekomunikační síť a telekomunikační služby a obecné podmínky pro jejich přidělování; tyto číslovací plány jsou vyhlášovány ve Sbírce zákonů a uveřejněny v Telekomunikačním věstníku (§ 68 odst. 2 a 4 zákona o telekomunikacích). Číslovacím plánem je pak povinen se řídit – nepovolí-li v odůvodněném případě výjimku z číslovacího plánu – i sám Český telekomunikační úřad, který k žádosti držitele telekomunikační licence nebo držitele osvědčení o registraci rozhoduje o přidělení čísel (§ 69 odst. 2 zákona o telekomunikacích).

Držitel telekomunikační licence nebo držitel osvědčení o registraci, k jejichž telekomunikační činnosti je nezbytné přidělení čísla, totiž tuto činnost může podle § 69 odst. 1 zákona o telekomunikacích vykonávat pouze v případě, že je držitelem rozhodnutí o přidělení čísla. Podle § 71 pak Český telekomunikační úřad může rozhodnout o nepřidělení čísel, jestliže přidělení požadovaných čísel neumožňuje číslovací plán nebo jestliže žadatel porušuje podmínky platného přidělení čísel, které mu bylo vydáno.

Samotné rozhodování o přidělení čísel je součástí správy číslovacích plánů, jmen a adres, kterou Český telekomunikační úřad vykonává k zajištění účelného využívání čísel a hospodaření se jmény a adresami sítí a služeb (§ 68 odst. 1 zákona o telekomunikacích) a v širším pojetí je součástí státní správy ve věcech telekomunikací.

Rozhodnutí o přidělení čísla je tak jistým druhem koncese (licence, povolení apod.), tj. správním aktem, jímž zákon podmiňuje určité činnosti tak, že bez tohoto aktu by šlo o činnosti protiprávní; k tomu srov. dikci § 69, který hovoří o tom, že telekomunikační činnosti, k nimž je nezbytné přidělení čísla, lze vykonávat pouze v případě, že fyzická nebo právnická osoba je držitelem rozhodnutí o přidělení čísla, a § 97 odst. 1 písm. t), podle kterého Český telekomunikační úřad uloží pokutu až do výše 5 000 000 Kč právnické osobě nebo fyzické osobě podnikající podle zvláštního právního předpisu, která využívá číslo, číselnou řadu, jméno nebo adresu bez rozhodnutí Českého telekomunikačního úřadu o přidělení čísla, číselné řady, jména nebo adresy, popřípadě v rozporu s plánem čísel, jmen nebo adres.

Za přidělená čísla je držitel rozhodnutí o přidělení čísel povinen platit poplatky. Výši poplatků, která závisí na druhu přiděleného čísla, druhu telekomunikační sítě a druhu telekomunikační služby, pro kterou se použije, a na době jeho přidělení, stanoví vláda nařízením (§ 75 zákona o telekomunikacích). Svým charakterem jde o poplatek veřejnoprávní (obdobný poplatku správnímu podle zvláštního zákona), neboť je vybírán za úkon úřadu v rámci vykonávání státní správy. Tento charakter podtrhuje fakt, že daný poplatek je příjmem státního rozpočtu.

Je proto mylný názor Městského soudu v Praze, opřený o názor Nejvyššího správního soudu vyslovený v rozsudku ze dne 15. 12. 2004, čj. 7 As 41/2004-41, že předmětem správního řízení ve věci vymáhání poplatku za přidělená čísla, je spor mezi uživatelem a poskytovatelem telekomunikační služby o plnění za poskytnuté služby, tedy o povinnosti držitele rozhodnutí o přidělení čísel platit za přidělená čísla v rozsahu stanoveném nařízením vlády a o oprávnění Českého telekomunikačního úřadu jen v takto stanoveném rozsahu úhradu požadovat. V daném správním řízení totiž žádný uživatel telekomunikační služby nevystupoval; uživatelem bude až koncový zákazník, který bude využívat konkrétní audiotextové služby, k jejichž poskytování je pak také skrze rozhodnutí o přidělení čísel oprávněn žalobce, jenž ve vztahu k koncovému uživateli bude v postavení poskytovatele telekomunikační služby. Teprve případné spory mezi těmito dvěma subjekty budou těmi spory, o nichž hovoří Městský soud v Praze a Nejvyšší správní soud.

S Městským soudem v Praze lze souhlasit v tom, že rozhodující význam pro posouzení charakteru věci má právo hmotné a nikoli právo procesní. Opačný názor by vedl k absurdním závěrům, neboť všude tam, kde zákonodárce svěřil rozhodování o soukromém právu správnímu úřadu, který nemůže rozhodovat jinak než v rámci správního řízení, by automaticky muselo jít o věc veřejnoprávní podléhající kontrole správních soudů. S takovým přístupem by dělení soudní ochrany v závislosti na tom, o jakém právu správní úřad rozhodoval, zcela ztratilo smysl.

Z vyložených důvodů proto zvláštní senát vyslovil podle § 5 odst. 1 zákona č. 131/2002 Sb., že rozhodovat o žalobě proti rozhodnutí Českého telekomunikačního úřadu ze dne 23. 6. 2005, čj. 8111/2005-610, jímž byly zamítnuty námitky žalobce proti výkazu nedoplatků ze dne 17. 9. 2003, náleží soudu ve správním soudnictví.

Pravomocné rozhodnutí zvláštního senátu je podle § 5 odst. 5 zákona č. 131/2002 Sb. závazné pro strany kompetenčního sporu, účastníky řízení, v němž spor vznikl, pro správní orgány [§ 4 odst. 1 písm. a) s. ř. s.] i soudy. Městský soud v Praze bude proto pokračovat řízení o podané správní žalobě.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí nejsou opravné prostředky přípustné.

V Brně 18. září 2007

JUDr. Karel Podolka
předseda zvláštního senátu